

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Návrh na změnu programu na podporu aplikovaného výzkumu a inovací SIGMA (dále také „program“) předkládá vládě České republiky ke schválení Technologická agentura České republiky (dále také „TA ČR“). Návrh na změnu programu je popsán v části III. Předložen je podle § 5 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Program na podporu aplikovaného výzkumu a inovací SIGMA byl schválen usnesením vlády České republiky ze dne 18. května 2022 č. 414. Program SIGMA je svého druhu novým komplexním nástrojem, který je zaměřen na naplňování a řešení řady cílů a opatření stanovených klíčovými strategickými a koncepčními dokumenty pro oblast výzkumu, vývoje a inovací v České republice a který umožňuje pružně reagovat na potřeby společnosti a hospodářství, jež mohou vznikat na základě neočekávaných situací. Obsahově program navazuje na programy ZÉTA, ÉTA, GAMA 2, DELTA 2 z portfolia Technologické agentury ČR a zahrnuje i implementaci unijních nástrojů. Nově bude TA ČR prostřednictvím programu SIGMA podporovat také projekty typu centra kompetence, které byly dosud financovány v samostatném programu Národní centra kompetence. V tomto programu již TA ČR neplánuje vyhlásit další veřejnou soutěž.

První veřejná soutěž (VS) na výběr projektů v programu SIGMA byla vyhlášena v roce 2022, do současnosti pak bylo vyhlášeno dalších sedm VS (DC1, DC2, DC3, DC4, DC5) a byly vyhlášeny dvě národní výzvy v rámci DC4: Seal of Excellence – EIC Accelerator. V tomto dílčím cíli (DC4) bylo dále vyhlášeno sedm mezinárodních výzev. Informace z průběžného monitoringu, který je realizován po ukončení každé VS, potvrzují, že všechny podpořené projekty vykazují potenciál cíle programu a stanovené indikátory naplnit. V souladu s předběžnými plány také probíhá čerpání finančních prostředků vyčleněných pro program SIGMA.

Program SIGMA představuje hlavní nástroj na plnění Strategie TA ČR. Agentura předkládá návrh na změnu programu SIGMA zejména s potřebou vyhlásit další VS na podporu dlouhodobých výzkumných záměrů v délce až 8 let. Ty budou realizovány konsorcií výzkumných organizací a firem zaměřené na aplikovaný výzkum v oblasti vybraných strategických technologií – umělé inteligence, polovodičů a kvantových technologií, které budou směřovat k vytvoření národních center výzkumu. Návrh na změnu programu doporučila výzkumná rada TA ČR. Nutnost podporovat projekty dlouhodobé spolupráce mezi

výzkumnou a aplikační sférou vychází také z Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR 2021+ a výzkumná rada TA ČR vnímá jako esenciální, aby TA ČR přispívala k zajištění této strategické spolupráce v co největší možné míře. Opatření, týkající se zmíněných dlouhodobých záměrů, jsou již součástí Národní polovodičové strategie a Implementačního plánu programu Digitální Česko na rok 2025. Jejich realizace je podmíněna schválením návrhu změny předkládaného materiálu.

Hlavní úpravy v návrhu na změnu programu SIGMA obsahují **prodloužení doby trvání programu o 6 let** a nová doba trvání programu je 14 let celkem. Program se tak bude implementovat v rozmezí let 2022–2035. Současně s tím je navrhováno **navýšení rozpočtu z původních 7 140 mil. Kč ze státního rozpočtu (SR) na 14 865 mil. Kč ze státního rozpočtu**. Navýšení rozpočtu odpovídá navrhovaným změnám programu, tedy především prodloužení programu a také zahrnuje uvažovanou podporu projektů dlouhodobé multilaterální spolupráce typu centra kompetence. Do navýšení rozpočtu je započítán i dlouhodobý inflační cíl ČNB ve výši 2 %. Celkové výdaje, které jsou součástí předkládaného návrhu na změnu programu, činí 18 580 mil. Kč. Ze SR se jedná o částku 14 865 mil. Kč, výše výdajů z ostatních zdrojů (vč. ostatních veřejných zdrojů) je 3 715 mil. Kč. Financování programu bude zajištěno dle možností státního rozpočtu z rozpočtové kapitoly Technologické agentury ČR. **DC5** se bude orientovat na **dlouhodobé priority vlády**, a to formou podpory dlouhodobých technologických projektů. Tato **témata veřejných soutěží** v DC5 budou z tohoto důvodu **schvalována Radou pro výzkum, vývoj a inovace**.

V souladu s dobrou evaluační praxí byla doplněna **průběžná evaluace dokončených projektů** se zaměřením na jejich dopady, a to **po 7 a 11 letech** doby trvání programu.

V souladu se Základními principy přípravy a hodnocení programů vypracovala TA ČR průběžné vyhodnocení dosavadního fungování programu SIGMA. Na základě závěrů tohoto hodnocení zůstávají hlavní a dílčí cíle beze změny. Na stejné hladině zůstává i předpokládání maximální intenzita podpory na program, a to ve výši 100 %. Předpokládaná průměrná intenzita podpory na program zůstává na 80 %. Poskytovatel tuto intenzitu podpory upřesňuje v zadávací dokumentaci k dané veřejné soutěži či výzvě, a to podle jejího konkrétního zaměření. Vzhledem k potřebnému navýšení finanční alokace na realizaci programu byly přepočítány poměrové monitorovací indikátory a provedeny dílčí textové úpravy ve formulacích.

Role a složení Koordinační skupiny programu SIGMA zůstávají také stejné. Jejím úkolem je projednávat návrh harmonogramu, finančních alokací a témat veřejných soutěží a aktivit mezinárodní spolupráce a podávat předsednictvu a výzkumné radě TA ČR potřebná doporučení. V rámci této koordinační skupiny jsou řízeny a eliminovány potenciální překryvy

s ostatními programy na podporu VaVal. Program SIGMA nepodporuje témata financovaná z resortních programů (s výjimkou programu TWIST, u kterého se dle závěrů z jednání se zástupci Ministerstva průmyslu a obchodu v rámci vypořádání připomínek k návrhu programu TWIST předpokládá podpora projektů jiného typu co do jejich délky a složení konsorcií).

Program je a bude dále realizován v souladu s klíčovými strategickými dokumenty v oblasti VaVal aktuálně platnými v době vyhlašování jednotlivých veřejných soutěží. Zejména se jedná o tyto dokumenty – Národní RIS3 strategie, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky, Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, Strategie regionálního rozvoje České republiky, Národní strategie umělé inteligence v České republice, Inovační strategie České republiky a další koncepční dokumenty schválené vládou.

Návrh na změnu programu nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí, sociální oblast a životní prostředí. Materiál se netýká principu zákazu diskriminace a neovlivní rovné postavení mužů a žen, ani situaci rodin.

Materiál byl projednán na zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace dne XXXX. Vznesené připomínky byly do materiálu zapracovány.

Do meziresortního připomínkového řízení byl materiál rozeslán XXX s termínem zaslání připomínek do XXX. Byly doručeny připomínky z XXX připomínkových míst. Vypořádání výsledků meziresortního připomínkového řízení je uvedeno v části IV. předkládaného materiálu. Materiál je předkládán bez rozporu.